

Családot? Köszönöm, nem kérek!

Érdeklődés hiányában a lázadás elmarad. Ezt, így utólag visszagondolva, ki is függeszthettem volna a szobám ajtajára 16 évesen. Pedig becsületesen szóljon, igen komolyan igyekeztem lázadni a rendszer, a szülői szigor, a kőkemény és merev szabályok ellen, csak hát amikor se rendszer, se szülői szigor, se szabályok..., az embernek extra erőfeszítéseibe kerül bármiféle feszültséget gerjeszteni maga körül.

Kamaszéveim ekkor kezdődtek, és meg voltam győződve, hogy személyemben a következő Psota Irén nevelkedik a Zsirai Miklós u. 7. alatt. Pont emiatt minden megpróbáltatásra mint későbbi mély és veretes művészetem építőkövére gondoltam. Mit nekem a kis panellakás a III. kerület közepén, mit nekem a szemmel nehezen látható 12 m²-es szobám, amibe csak azért fért be az ágyam mellett az asztalom is, mert Apám lefűrészelte annak jobb lábait, majd visszahelyezte őket tíz centivel odébb. Mit nekem a Bátyám, aki vagy megvert, vagy épp nem vert meg, és az sokkal rosszabb volt, mert akkor egyáltalán nem foglalkozott velem. És ugyan mit nekem két, a munkától, az élettől, de főként egymástól totálisan leharcolt szülő, akiknek – úgy tűnt – maximálisan elég, ha a kéthetes ellenőrzéseknél életfunkciókat mutatok. Mélyen, a lelkem legmélyén iszonyúan vágytam rosszabb körülményekre, némi kínra, melyet majd beépíthetek színpadi szerepeim mindegyikébe, hogy majd ne csak teteje legyen a jelenlétemnek, hanem alja is legyen neki, mert az igazán nagy színész traumákból építkezik! Ám a traumáknak teljesen híján voltam. Megpróbálkoztam kékre, majd vörösre festeni a hajamat, hátha akkor majd elindul valami borzongató feszültség a szüleim és énközöttem, de amikor hazaállítottam, Anyám rám nézett és megkért, hogy ugorjak le a boltba kenyérért. Nem hagytam annyiban! Amikor minden tizenéves lány „holdjáró cipő”-kben kezdett járni, én szegecses bakancssal leptem meg magam, kockás inget erőltettem a legalább két halálfejet ábrázoló pólóm fölé, és erősen világgyűlölő arckifejezéssel próbáltam kinézni kék hajam függönye mögül a bábéskodókra. Elég rosszul érintett, hogy csupán egyetlen tanárom említette meg ezekben a vészterhes időkben, hogy a lila rúzsommal úgy festek, mint egy kéthetes vízi hulla, és bár ezt eredménynek lehetett tekinteni, soha nem használtam többé lila rúzsst...; az ember meg nem értett, mély érzésű és fájdalmakon érlelődött művésszé akart lenni, nem vízi hullává a mindenit neki!

Két dolgot biztosan tudtam ekkor: színésznő leszek és nem lesz családom. Az első nem szorul magyarázatra, hittem, hogy ősidőktől erre tartogatott engem a Jóisten. Világos, kész. Családot? Köszönöm, nem kérek! Az anyaság, a „feleségeskedés”, pláne a gyerekek a psotai léttel összeegyeztethetetlen fogalmak voltak számomra. Egy velejéig színésznő nem örölődhet fel a család oltárán, nem szórhatja szerteszéjjel önnön valóját pelusok, cuclisüvegek és a mosogatás póriságában! Egy Psota Irén nem állhat a gőz fölött a pacalt kavargatva, miközben borostás, „atlétábanizzadt” férje ráordít, hogy: „mikor lesz már kész az a rohadt ebéd?!” Ezt nem lehet, ezt nem szabad, ez mindennemű művészettel ellentétes állapot! Nem lesz családom, hisz minden egyes sejtem majd az átlényegülésben kell feloldódjon a világ színpadain, és ily módon töltöm be később teremtésem valódi célját! Elhatározásom mindkét dologban tehát igen megalapozott és megmásíthatatlan volt. Jólesett volna, ha szüleim ezekben a hónapokban elém állnak és előbb kétségbeesve, vagy a teljes szigor fegyverzetével megtiltják nekem, hogy valaha is a Színművészeti Főiskola közelébe merészkedjek. Azt hiszem már egy hirtelen felharsanó, de soha vissza nem vonható atyai „kitagadlak, ha megtudom”-mal is kibékültem volna. Mondanom se

kell, hogy autószerelő *Atyám* a 8 óra műszak után, alsógatyában, sörrel a kezében a tv-re meredve, milyen mélységes izgalomba jött, mikor bejelentettem: én márpedig színésznek leszek! Azt hiszem komolyabb ellenállásba ütköztem volna, ha közlöm vele, nem hozok több cigit a közértből. Az apátia szót még aznap felkutattam a szótárban és meg voltam győződve, hogy Apámék ennek a fogalomnak egy olyan szintjét voltak képesek elérni, hogy teljes joggal igényelhettem volna helyet „Kovácsék” címszó alatt a Magyar Tudományos Akadémiától a szótár hasábjain. Valahogy így képzeltem: fogalom: „Kovácsék”, magyarázat: a közönyösség minősített esete, mely során a legapróbb érdeklődés csírája sem fejlődik ki, sőt! – (a sőt utáni részre nem volt ötletem). Pedig mennyire kész voltam az utolsó csepp véremig harcolni az álmaimért! Esténként, képzeletbeli Atyámmal mégiscsak megvívtam megindító harcaimat, és Jeanne d’Arc módjára küzdöttem a halállal fenyegető intés ellen. Ahogy Jeanne tudta, hogy Isten őt Franciaország megszabadítására küldte a világra, és dacolt szülője akaratával, úgy tudtam én is, hogy egyszer még a magyar színészióriások közé emelkedem Isten segédelmével és dicsőségére! (Na jó, ez azért túlzás! – a szerk.)

Otthoni kínok és értékelhető ellenállás hiányában megelégedtem a tanáraink szánakozással vegyes, gyöngécske biztatásaival. Előre láttam, ahogy később interjút adok majd Vitray Tamásnak és elsztorizgatók, hogy anno mennyire nem hitt bennem senki, és én mégis, és én ennek ellenére, bármin keresztülhágva, merthogy én tudtam, én mindenektől fogva éreztem, és ezt senki, de senki sem vehette el tőlem etc. Gyakoroltam a zsenikre jellemző alázatot, amivel majd bemutatkozom a forgatást megelőzően, és a szófordulatokat kerestem önnön nagyságom lekicsinylésére, hogy a mélységes szerénység áradjon majd a képernyőről.

Az igazat megvallva, volt egy némettanárnő az iskolában, aki meg volt győződve, hogy nekem ez valóban sikerülni fog, és fel fognak venni a főiskolára, de róla, úgy döntöttem, nem beszélek majd Vitraynak.

16 éves voltam tehát ekkor és gondolataim nagyjából a színészet és a „másnaklenniakarás” körül forogtak. Jól jött volna egy kis pénz, hogy fedezni tudjam lázadásaim kérékeit, mert a szöges és szakadt és sátánista göncök igen drágák voltak akkoriban. Eldöntöttem, hogy munka után nézek. Elsőre felvettek részidős munkára egy belvárosi ruhaboltba, ahol már a harmadik nap környékén rájöttem, az agyhalál nem csupán baleset következtében állhat be egy embernél. „Holdjárócipős, vastagszájkontúros, nagyonrágózó” kolleganóimmal igen hamar felégettük a hidakat egymás között, még mielőtt megépítettük volna őket. Egyik nap éppen ötödjére hajtogattam össze az egyébként egész nap érintetlen farmerhegyeket, közben hallgattam társaim „csávókról” és „fain hajfestékekről” folytatott beszélgetését, és ráébredtem, hogy megmenekülhetek az agyhaláltól, ha ezt az egész szituációt anyaggyűjtésre használom. Figyelni kezdtem tehát. Szivacsoként szippantottam be mozdulataikat, gesztusaikat, sajtóságos szókészletüket és reakcióikat az őket körülvevő világra. Innentől még 2 hétig bírtam a környezetem ilyen tanulmányozását, majd felmondtam, vagy inkább ők mondtak fel nekem. A főnök behívott egy *elbeszélgetésre*, melyet a következő mondattal kezdett: „Sajnálom, de úgy érezzük nem vagy közénk való!” Meg kell hagyni, ez volt addigi életem legszebb bókja!

Újra meló után kellett nézmem és nem is sejtettem, hogy a következő lehetőség gyökerestül forgatja majd fel életemet, érzéseimet, világhoz és családhhoz való hozzáállásomat!

Bébiszitterként kaptam állást sulis után egy 9 gyermekes családnál! Igen, 9, azaz KILENC! Mikor először meghallottam a számot, azt hittem, tévedésből valami nyúldinasztia regisztrált az ügynökségnél. Ezt a viccemet el is sütöttem az irodában ülő hölgynek, akinek pillantása hamar beszüntette horkantgatós röhögésemet.

Első munkanapom egy januári délutánra esett, amikor is haza kellett kísérem a nyúlcsalád, azaz Szabadosiék egyetlen leánygyermekét, Julcsit. Emlékszem az Operaház melletti balettintézethez mentem érte és türelmetlenül vártam, hogy ez a törékeny kis lányka átöltözzön az órája után. Kissé zavartan, enyhén feszengve bemutatkoztunk és elindultunk tömegközlekedéssel a városon át. Lopva nézegettem őt. Nyolcévesforma, barna copfos, szeplős kislány volt, számomra teljesen indokolatlan mosollyal az arcán. Mikor az egyik metróátjáróban elmentünk egy pékség mellett, kedvesen rám nézett és csillogóan tiszta, „előrehálás” szemekkel így kiáltott: „Én itt rettenetesen szeretem a kakaós csigát!” Nem is tudom hallottam-e, láttam-e korábban annál aranyosabb jelenséget, mint akkor, ott azt a kis 30 kilónyi copfost, ahogy – gyors helyzetfelismerésem szerint – éppen péksüteményt kért tőlem. Életemben először találkoztam nálamnál fiatalabb gyermekkel, akit úgy igazán észleltem, megfigyeltem, akivel egyáltalán váltottam néhány szót, és ez a számomra teljesen új élmény pont egy ilyen kis „erdőtündére” figurával történt. Ő „rettenetesen szerette ott a kakaós csigát”, ezért, bár tisztán láttam megcsappanni aznapesti bevételemet, a pékség felé vettük az irányt. Mikor fél órával később a Rózsadombra feldöcögő buszon ültünk, betolta az utolsó falat sütit, rám nézett és bizalmasan így szólt: „Képzeld! Hamarosan kishúgom lesz!” Nos sosem voltam jó matekból, de azt még én is viszonylag gyorsan ki tudtam számítani, hogy a testvérek száma ezzel tízre emelkedik majd, ami teljes képtelenségnek tűnt számomra. Egyéb vicces gondolatok is feltorlódtak bennem a nyúltematika mentén, de ezt gyorsan lenyeltem és csak annyit kérdeztem sután: „És ezt te miből gondold?” Mire ő gyanakvó óvatossággal és kissé teátrálisan körbenézett jobbra-balra, majd tölcsért formázott a kis kezeiből és a fülemhez hajolva ezt suttogta: „Tegnap este az édesanyámék bezárták a hálósobájuk ajtaját!” Olyan bizalmasan és komolyan sutyorogta ezt a néhány szót, hogy muszáj voltam bizalmasan és komolyan végighallgatni. Fejecskéjét kicsit távolabb emelte az enyémtől, mélyen a szemembe nézett és mikor úgy látta, hogy nálam biztonságban lesznek legféltebb gondolatai még hozzátette, illetve hozzáűgta: „Megfigyeltem, hogy ebből később mindig kishaba lesz! Nagyon érdekes!” „Az! Tényleg nagyon érdekes!” – fűztem hozzá esetlenül. Ezután hátra, majd oldalra dőlt, orrát a hideg buszablaknak nyomta és zötykölődtünk tovább. Furesza utazás volt az az első, a Balettintézettől a budai dombok tetejéig, de egy dolgot kimondatlanul is tudtunk: ennek a bőségben cseperedő, indokolatlanul vidám, ropicsontú Julcsilánynak lett egy 16 éves, panellakó, a mindennapok szürkeségéből kitörni és kitűnni vágyó barátja, no meg fordítva.

Az idillinek tűnő utazás azonban vésszesen közeledett a végéhez, ahol egész pontosan, a jelenleg ismert számadatok szerint 8, azaz NYOLC fiúgyermek várt rám a Szabadosi család villájában! Azt szokták mondani, hogy az igazán nagy viharokat valamiféle csend előzi meg, no hát itt ilyen nem volt! Szerintem soha, vagy maximum nyolc fiúgyermekkel ezelőtt!

Egy távirányítással működtetett kapun kellett bemenni, majd onnan legalább 200 métert gyalogolni felfelé, hogy elérjük a villát. Próbáltam fejben kiszámolni, hányszor kellene a békási lakásunkat körbejárnom, hogy ezt a távot megtegyem otthon is, de mire eredményre jutottam, ott álltunk az ajtónál. Julcsi pontosan úgy vette elő a lakáskulcsát, ahogyan én szoktam, még a kulcs

maga is hasonlított az enyémre, de ezen a ponton a hasonlóságok halmaza nagyjából ki is merült, már ami a körülményeinket illeti. Beléptünk egy óriási előtérbe és ezzel egy időben – számomra – egy teljesen új világba. Meg voltam győződve, hogy Szabadosiné izgatottan vár majd az ajtóban, hogy leellenőrizze kiféle, miféle szerzetre bízta egyetlen leánygyermekét, ezért próbáltam a korábban kék, majd vörösespirosba hajló tincseimet diszkréten a fülem mögé lapítani. Az ajtóban azonban senki sem várt. Eddigi tapasztalataimhoz képest ez rendkívül szokatlan volt, hisz „panelosztálytársaim panelszülei” akkor is folyton elénk tornyosultak, ha mi egyáltalán nem akartuk. Persze 52 m²-en igen nehéz elbújni két felnőtt embernek, 700 m²-en pedig nagy kihívás megtalálni őket. Mindkettőnek vannak persze előnyei. Szabadosi anyuka híján tehát levetettük a cipőnket, és elhelyeztük őket egy olyan végeláthatatlan, már ott lévő cipőtengerben, amelyet én még életemben nem láttam. Többnyire fiús bakancsok, sportcipők és ezeknek százféle variációja hevert egymáson. Azt hiszem, abban a pillanatban realizáltam, hogy hova is érkeztem, és nagyjából mi vár majd rám. A szülők korábban jelezték az ügynökségnek, hogy aznap színházba mennek, így estig igényt tartanának a szolgálataimra, az ügynökség pedig örömmel mondott igent a nevemben. Nem csodálom! Ők nem látták azt a cipőmennyiséget!

Kezdődő, lábbelik iránt érzett szorongásos megbetegedésemből gyorsan kibillentett egy hatalmas sikoly, amely a körlépcső felől hallatszott. Azonnal Julcsira pillantottam, aki úgy tűnt, egyáltalán nem hallotta, amit én, sőt, teljes nyugalomban közölte velem, hogy ő most kiszalad a Mancit megetetni. Gondolataim zavarában meg voltam győződve, hogy az említett Mancit is egy gyerek a sokból, csak őt valamilyen rejtélyes oknál fogva kint tartják, és ott etetik esténként. Ridegtartás..., hallottunk már ilyet. Azért megnyugtató volt, mikor egy vizslafej tolakodott be az ajtón és boldog várakozással nyalogatta kicsi gazdája kezét. Ő volt tehát Mancit, a család kutyája. De mi volt az a sikoly? Egy életem, egy halálom, úgy döntöttem bejárom a házat, megkeresem a hang forrását és egyúttal a szülőket is. Elkezdtem felfelé sétálni a hatalmas körlépcsőn, de 5-6 lépés után egy újabb sívítés kíséretében hirtelen két, a pelust leszámítva teljesen csupasz, egyforma fiúcska csúszott le mellettem a korláton, olyan sebességgel, hogy el kellett kapni a kezemet, amellyel kapaszkodtam. Nem akartam tudni, hogy ezt a veszélyes mutatványt hányadik emeleten kezdték el, de a leérkezésük, a gurgulázó nevetésük, az azonnali felpattanásuk alapján úgy tűnt, jó móka a lecsúszós móka. Amíg azon töprengtem, vajon bemutatkozom-e a két klónnak, már fel is rohantak mellettem és esve-elve, sikítózva – ez valamiféle dialektus lehetett náluk – eltűntek a lépcsőház felsőbb szintjein. És én ezekre fogok ma vigyázni, nyilallt belém a felismerés. Nem kaptam röhögőgörcsöt a gondolatától. Julcsi ekkor visszatért a kertből és megkérdezte, segítsen-e megkeresni az anyukáját. Hát segítsen! Mielőtt hazaszaladok!

Szeplős kis barátommal az oldalamon kicsivel több bátorsággal szedtem a lépcsőket, majd az első emeletre érve valami egészen furcsa dolgot tapasztaltam. Ennek a háznak minden emelete zsizsegett. Akárhová néztem, minden zajt keltett, mozgott és lendületben volt, mintha külön film pergett volna minden egyes négyzetméteren. Egy jó ideig úgy meredtem a körülöttem zajló eseményekre, mintha moziban lettem volna. A film vágója viszont olyan gyorsasággal váltogatta a filmkockákat egymás után, hogy kissé beleszédültem a látványba. A hátam mögött ismét sívítva száguldoztak le az ikerpelenkások, mellettem pedig ezzel egy időben elrobogott egy távirányítású autó, ami után két óvodásforma fiúcska rohant veszekedve. Egy határozott, ám fiatal hang közben lekiabált a valahányadik emeletről, hogy fürdésidő van, azonnal húzzon egy

bizonyos Ádám a kádba, mert különben – a kiabáló szavai alapján – egészen félelmetes dolgok várnak rá. Én, ha Ádám helyébe lettem volna, igyekeztem volna, de sehol sem láttam rémülten siető Ádámforma gyermeket. Szívesen kísértem volna tovább ezt a közjátékot, de Julcsi megfogta a kezemet és így szólt: „Ő az, mami! Tündinek hívják, és vett nekem kakaós csigát!” – majd ezzel elszaladt és elnyelte őt a ház. Én pedig ott álltam, még mindig szédülve kissé az ingerektől, attól tartok rettentő bamba arckifejezéssel, Szabadosiné előtt. Végigsuhant ugyan a fejemben, hogy most kéne megigazítanom korábban hátranyalt, ám rég előretüremkedett, kékes hajtincseimet, de olyan természetes kedvesség és elfogadás áradt ebből a lány vonásokkal bíró nőből, hogy meg is feledkeztem a mozdulatról. Bemutatkozott, érdeklődött, hogy minden rendben volt-e az úton, nem probléma-e, hogy kicsivel később tudok aznap végezni, mint azt eredetileg terveztem stb. Sután bár, de igyekeztem válaszolgatni, miközben szívem szerint megállítottam volna az időt, kimerevítettem volna a látványt és mindenféle „viselkedniakarás” nélkül szemléltem volna arcát, szőke haját, laza, ám nőies ruháját. Én ilyen *mami*val még soha életemben nem találkoztam. „Panelanyuk” és *mami* között nagyjából akkora volt a hasonlóság, mint egy csapat vemhes hód és egy flamingó között. (Nincs persze bajom a vemhes hódokkal – mielőtt panaszlevelet írna a VHE, azaz a Vemhes Hódok Egyesülete az írásomat kiadó orgánumnak –, csak vitathatatlanul lenyűgözőbb látvány egy kecsesen rózsaszín flamingó a vízparton, mint az előbb említett élőlény.) Furcsa dolgok az érzetek, a benyomások, de Szabadosinének már az illata maga is olyan bársonyos volt, hogy egy életre megjegyezte az orrom, a fejem, a szívem. Álltam tehát kábultan a látványtól, a parfümtől, az őszintén nyájas hangtól, majd a jelenés elsétált előlem. Néhány perc múlva hallottam, ahogyan elindítja az autót és kihajt a kapun, hogy bizonyára Szabadosi úrral találkozzon a városban.

Miután felocsúdtam a találkozásból, nem volt mese, muszáj volt utánajárnom, kikkel is lettem összezárva. Csak semmi pánik, mondogattam magamnak. Az embernek fel kell mérnie a terepet, mégis hány potenciális problémaforrás rejtőzködik, egészen pontosan hány emeleten is? Ha már az első voltam, hát itt néztem körül és feltűnő lett egy rikító színekkel telefirkált tábla, tőlem 4-5 lépésnyire. Ahogy próbáltam kivenni a rajta lévő írást, egy üde fiúhang szólalt meg a hátam mögött: „Feladattábla! Rajta van, hogy kinek mi a dolga a héten és az is, hogy melyik nagyobb gyermek, melyik kisebbre figyel.” Hátranéztem és egy tizennégyévesforma, igazán helyes, vörös kamasz mosolygott rám. Ő volt Mór, a család legnagyobb gyermeke. Bemutatkoztunk és újra elmagyaráztattam magamnak, hogy mit is rejt az a bizonyos feladattábla. Mór beszámolója alapján megértettem, hogy mindegyik nagyobb gyermekre jut egy kicsi, akinek nem kell naphosszat a sarkában lenni, csupán meg kell bizonyosodni róla, hogy reggelizett, fogat mosott, fürdött stb. Szabadosiék zsenik, tiszta sor! Mór ezen a héten például Áronra figyelt, aki elmondása szerint könnyített pálya, mert így Ádámot, az ikrek másik felét megúsztá minimum egy hétre. A nagyfiú szerint a kissrác egy égetnivaló buldózer, aki ha nem a lépcsőkorláton csúszik éppen, akkor vagy a WC-be tömködi a gyurmáját, vagy valamelyik macskával kísérletezik, vajon tényleg talpra esik-e különböző magasságokból. Azt mondta, ne hagyjam magam megvezetni a pelenka-cumi kombóval, ennek a gyereknek semmi köze nincs egy ártatlan babácskához. Nem mondom, hogy megnyugodtam, de egy ekkora házban kell, hogy legyen egy kötözőzsineg és egy szigetelőszalag valahol..., persze csak, ha eldurvulna a helyzet! No, csak semmi pánik! Különben is, Ádámkának is van egy „felügyelője” a tábla szerint erre a hétre, úgyhogy előre mostam kezeimet. Mondtam már, hogy Szabadosiék zsenik? Szülni kell egy sor

nagy gyereket, majd egy sor kicsit és meg is van oldva minden... Jó, jó! Van itt némi logikai hézag, de ez most nem fontos. Zsenik és kész.

A család legnagyobb gyermeke ezután végigkalauzolt a házon, melynek során kiderült, hogy négy emeletnyi gyermek lett rám bízva aznap estére. Egyre fokozódó rémületemet látva Mór felajánlotta, hogy a fürdés előtt berak egy filmet, amit majd elnézeget a banda nagy része, utána pedig Julcsival együtt segít majd a többiben. Így is lett, néztünk egy irtó helyes mesefilmet – ezalatt kétszer végeztünk életmentő műtétet Ádámon, egyszer azért, mert Mór ellopott bicskájával is ki akarta próbálni a korlátmutatványt, majd azért, mert a 14. betömött pillecukor már nem hagyott helyet a beáramló levegőnek. A második pániknál kezdtem egész rutinosan viselkedni. A film után beraktunk egy rakat kókadozó gyereket sorban a kádba. Azonban mikor Áront kiemeltem a vízből, szembesültem azzal a nyilvánvaló ténnyel, hogy egy fiúgyermeket tartok a kezemben, annak minden himbálódzó testrészével együtt. Igyekeztem rettentő természetesen viselkedni, de azt sem tudtam egész pontosan, mit csinállok. Visszasírtam ruhaboltos karrieremet, melyet a csúcson kellett abbahagynom, pont mielőtt megkaptam volna az Év Hajtogatója díjat. Míg ezen gyötrődtem, a helyzet megoldotta önmagát, mert a kicsifíú ügyesen megtörülközött és belebújt a pizsamájába. Életemben nem voltam még ilyen hálás 3 éves gyerekeknek, amiért pizsamában volt!

A lefektetésnél a papírforma szerint minden kicsinél ott volt a beosztott nagy, ami különösen mókás volt Julcsi és Dani esetében, ahol ugyanis egy 9 éves fiúcskára volt bízva egy 8 éves lányka. Nem térnék ki arra, hogy ez milyen perpatvart okozott kettejük között olyan 15 percenként, de el lehet képzelni. Segítség ide vagy oda, meg sem álltam egész este és az altatás idején már határozottan úgy véltem, megérdemlek minden egyes forintot, amit ezért a munkáért fizetnek majd nekem, sőt!

Mivel Julcsi hülyét kapott Danitól, úgy döntöttem, hogy a béke érdekében átveszem a nagyobbik testvér nemes feladatát és magam altatom a kislányt (jelentsen bármit is az a fogalom, hogy altatni, gondoltam magamban). Tett-vett még kicsit a szobájában, majd amikor le akartam kapcsolni a villanyt, megkért, hogy még ne tegyem, mert még nem mondott imát, és ő azt világosan szereti mondani. Erről a számomra teljesen idegen tevékenységről úgy beszélt, mint a világ legtermészetesebb dolgáról. Ő imádkozni szeretne, ne oltsak lámpát. „Persze, persze!” – próbáltam megértően habogni valamit és megmerevedtem a kapcsolónál. Julcsi letérdelt az ágya mellé, és ha eddig nem voltam eléggé megszeppenve, akkor most még rákapcsolt egy fokozatot, ugyanis számomra egészen váratlanul, hangosan kezdett beszélni. Úgy szólt az Istenhez, mint egy jóbarátjához, közvetlenül, bátran, de szeretettel és tisztelettel. Az ima egy pontján megköszönte, hogy érte mentem, és hogy megvettem neki a világ legfinomabb kakaós csigáját. Még soha azelőtt nem hallottam, hogy bárki ezen a világon belefoglalt volna az imájába. Egészen megrökönyödtem ott az ajtófélfának dőlve és valami olyasmit éreztem, amit soha még azelőtt, valami szeretettel kevert feszítő szépséget, ami akkor és ott alig fért be a lelkembe. Befejezte az imáját, bepattant az ágyba és hamarosan elaludt. Halkan kimentem a szobából, belestem a fiúkhöz és örömmel tapasztaltam, hogy már csak a két nagyobbik volt ébren, olvastak az ágyukban. Kérdeztem, hogy minden rendben van-e, de rám se hederítettek, nagyon el voltak merülve. A kisfiúk egészen furcsa pózokban, mélyen aludtak. Ádám most pont olyan volt, mint bármelyik háromévesforma kisember, ártatlan és picike. Néztem a kis pufi arcoskáját, alvásban megdagadt ajkait és azt éreztem, ilyen ártatlanságot, ilyen tisztaságot még soha életemben nem

láttam. Aztán elmosolyodtam, mert eszembe jutottak Mór szavai, hogy Ádám körül minden csak szemfényvesztés, semmi sem az, aminek látszik. Lám, a kis pelenkafenekű még álmában is álcázza magát, azzal becsuktam az ajtajukat. A szülők pont ekkor érkeztek. Halkan lépkedtek fel a lépcsőn, egymás kezét fogva, láthatóan egy kellemes este után. Apuka is nagyon szimpatikus figura volt, felajánlotta, hogy hív egy taxit, a kései időpontra való tekintettel. Úgy tettem, mintha ez teljesen mindennapi dolog volna számomra, taxiba ülni, pedig életemben először szálltam be ilyen autóba.

Míg zötyögtem hazafelé és figyeltem a fagyos Budapest sötét utcáit, ráébredtem, hogy ez az este nem egy akármilyen este volt a sok közül. Nem tudtam még pontosan, milyen változást hozott, de abban bizonyos voltam, hogy már semmi sem ugyanolyan, mint néhány órával korábban volt. A világ sem ugyanaz többé, a jövőm sem ugyanaz többé, én magam sem vagyok ugyanaz többé. Más lett a lépcsőház, mikor hazaértem, más a szobám és más lett az esti vacsora íze. Anyám még ébren volt, félvállról megkérdezte, minden rendben volt-e. Tudtam, hogy ez is csak egy volt a sok költői kérdés közül, de ezúttal önmagamnak szerettem volna válaszolni. El kellett döntenem, hogy életem legpocsekább vagy legjobb estjét töltöttem-e el Szabadosiék otthonában. Úgy éreztem ez a mérlegelés nem tűr halasztást, mert az életem múlhat rajta. Bementem a szobámba, mely méreteiben azonos volt Julcsiék cipősszekrényével és át akartam gondolni, mi történt velem aznap. Minden erőmmel igyekeztem felidézni az ijesztő, fárasztó, aggodalmas pillanatokat, de mindent elfedett valami megmagyarázhatatlanul kellemes érzés. Aztán sorban érkeztek a képkockák a kis Julcsiról a pékség előtt, a buszablakhoz nyomott orrocskája, az ikrek száguldozása a korláton, Mór és a feladattábla, a fürdés körüli kínlásom, a kis copfos imája és így tovább. Valami egészen ismeretlen dolog mocorgott a lelkemben. Hiába is próbáltam tagadni, ez az egész csomag a maga teljességével életem legboldogabb estjét adta nekem. Igen, a legboldogabbat. Ettől a felismeréstől a feje tetejére állt a világom, ám egy csöppet sem bántam. Színésznő leszek majd? Lehetséges. Korszakunk egyik ünnepezt primadonnája talán? Lehetséges. No és Családot? Családot? Köszönöm, azt igen, azt mégiscsak kérek! De csak nagyot! Az csak nagyban lesz az igazi!

Húsz év telt el azóta. A minap kaptam egy esküvői meghívót Julcsitól, aki gyönyörű balerinává cseperedett az évek alatt és úgy tűnik, hamarosan feleség lesz belőle. Én magam nem lettem színésznő, az én színpadom bizonyos értelemben sokkal nagyobb lett végül. Hozzámentem egy irtó rendes, nagydarab fickóhoz, aki 13 éve udvarol rendületlenül és ennek lett is három gyümölcse, két kislány és egy Ádámhoz kísértetiesen hasonló kisfiú. Talán remek Júlia lettem volna egy aktuális Rómeó oldalán, de kétségtelenül megoldották a nagy teátrumok nélkülem is az előadásokat. Ennek a három gyermeknek azonban csak és kizárólag én lehettem az édesanyja és ezt a szerepet bizony nem lehetett másra osztani. Hálás vagyok a „nagy Rendezőnek” odafenn, hogy így alakult, mert nincs ennél embert próbálóbb, nehezebb és egyben szebb szerep a világon.

Írta: Tedd Tünde